

MAGYAR KURIR

Bétsből, Pénteken, September 4-dikén 1818.

Üres Lárma.

Közelébb költ újságunkban az a megjegyzés fordul elő a' Nagy Britanniai tizikely alatt, hogy Londonban a' Státus' Obligatzióknak betse nagyon kezdvén szállani, arra a' félelmeskedésre adott alkalmatosságot, hogy Anglia és Eszaki Amerika között hadakozást okozható levelezések folynának. Arra nézve, hogy mi sodea tárgyak okozták ezen félelmeskedést vagy üres lármat, egy későbbi levelében így beszélt hosszasan a' Londoni Ministeriális Kurir, Augustus' 17-dikén: —

„Az Ó várost vagy három napoktól fogva nagyon zürzavaros 's igen lármas hírek töltötték vala el. Némely Bankósok, kik imittamott a' tartományokban laknak, pénzeikkel a' magok szomszédságaikban akarván valami speluláziót kezdeni, Obligatzióikat behozták Londonba, hogy a' Börsén kész pénzt kapjanak érte. Azok az emberek, kik a' Börsén az efféle Obligatziókat be szolták vásárolni, azon iparkodtak, hogy menél oltsóbban vehessék-be ezen Obligatziókat, 's erre nézve minden féle, hadakozási 's egyéb rosz híreket terjesztettek el. Az ilyen Obligatzióáruló 's vásárló embereket Londonban, a' pénzkupeztek' nyelvén, közönségesen Bikálnak és Medvének nevezik, kétséglákvül, hogy nagyon szilajan 's indulatosan viselik magokat. Ezekről szokott credni a' sok lármas hír, mint most is. — „Nints bizonyosabb, így szollottak némellyek, mint

az, hogy Nagy Britannianak hadakozás leszén Amérikával. Admirális Sir Warren már parantsolatot vett, hogy egy kievczendő hadi hajós seregnek vezérlését vegye által. A' hajóslegények összfogdosztatására is kiadattak a' rendelések, 's minden orán ki fognak a' hídakra is állani, a' kik őket összfogdoszák. A' kik az Egygyesült Státusokkal való hadakozásnak haladéknélkül lejendő elkezdődését hinni nem akartak, azokat a' Spanyol és Portugalliai Udvarok között fenn forgó ellenségeskedésről iparkodtak meggyőzni ugyan ezen pénzkupeztek, azt mondván, hogy az Európai Hatalmasságok, kikre a' nevezett Udvarok a' köztök való köz biróságot bizták, igasságot nem téhetvén köztök, lehetetlen, hogy hadakozásra ne kerüljön a' dolog, még pedig úgy, hogy a' több Hatalmasságoknak is mind bele kell magokat elegyíteni. — A' kik ezt se' akarták hinni, azokat az Aachen-i Congressussal ijesztették, így szollván: — „Nem békesség Congressus leszén ez, nem az Európában szerentsésén helyreállott békességnek megerössítettésére fog c' szolgálni, hanem arra, hogy a' ditsősségszomjuzásnak 's országfoglalásra való vágyodásnak újabb plánumai intéztessenek-el — egy szóval, meglamadásra czélzó Congressus fog ez lenni.“ — Ily hírek szárnyaltak, 's minthogy a' félelem könnyen hívést szokott szülni, itt is azt szült, 's a' Státus' Obligatzióinak betsét leszállította. — Hanem (a' mik már itt

következnek, több figyelmet érdemelnek). —

„Hanem, így folytatja szavait a' Ministeri Ujságíró, bár mi izetlen 's büzetlen hírek legyenek is ezek, és olyanok, hogy csak megemlítettések is igen nagy tisztesség: csak ugyan sokszor a' leggyávább mesék is ártalmasok, 's nem mindenkor böltsesség őket megvetéssel elhalgatni. Ha mi megszollíttatnánk, hogy nevezzük-még azt az időpontot, melyben valaha a' hadakozás leg kevesebbé volt hiteles, mi azt felelnők, hogy soha se' volt kevesebbé hiteles, mint most, mikor Londonban a' fenn felhordott veszedelmes hírek az emberi hasznos szorgalmatoskodásnak megzavartatása végett, szárnyakra költtek. — De csakugyan vegyűk-fel ezen híreket egymás után: —

„1)ször. Az Egygyesült Státusokra nézve ellenmondástól való félelem nélkül erősíthetjük, hogy minden tudósítások szerént, mellyek mostanság a' mi Országlószékünkhöz érkeztek, azólia, hogy a' békesség ezen Státusokkal megkésztült, még nem volt kevesebbé hiteles annak megzavarodtatása, mint most. A' helyett, hogy a' két Országlószékek között való levelkezések ellenségesen folytak volna, soha se' folytak barátságosabban 's szívesebben, mint most, melyből a' következik, hogy, a' mennyiben az emberi szemek a' jövődő dolgokba betekintheznek, az Atlanticum tenger' két partjain uralkodó indulat' lelke oly békességés, hogy ezeken semmi hadakozástól félni nem lehet, 's ezen tekintetben mind azok a' sugallások, mellyeket a' pénzkupeztek a' Morning-Chroniklében kihirdettettek, semmi hitelt nem érdemelnek.

„2)ször. A' mi a' Spanyol és Portugallia országok között való egyenetlenkedést illeti, hogy ez még el nem igazított, bizonyos dolog; és megeshetik az, hogy a' Portugalliai Országlószék

Montevideónak kincsradásáért azt fogja fel hozni, hogy Spanyolországnak nints az a' tehettsége, hogy ezen város az Insurgensok ellen megoltalmazhassa, melyre nézve, ha ezek azt ismét elfoglalhatnák, innét a' Portugallia' Amérikában lévő birtokainak veszedelmére lehetnének. Továbbá azt is felhozhatja Portugallia Montevideónak megtartására nézve Spanyolország ellen, hogy még eddig ez sem adta vissza azt Portugalliának, a' mit tőlle Európában elfoglalt (*Olivenzát*). Azonközben mi előre megmondhatjuk, hogy ezen egyenetlenkedés, ámbár még el nem igazított is, nem fog a' két Státusok között semmi hadakozást okozni, a' melly erősítésünknek egész megmagyarázására most ki nem bocsátkozhatván, elégnék tartjuk csak azt megjegyezni, hogy ezen két Hatalmasságok bizonnnyal nem fognak a' többi nagy Hatalmasságoknak nyilvánosság akarátja 's politikája ellen, hadakozást kezdeni, melly politika abban áll; hogy Európa' békessége meg ne zavarodjék.“

„3)ször. A' mi végezetre a' feljebb említett hírek közzül az utólsót illeti, azt tudniillik, hogy az Aachenben nem soká tartatni fogó Congressusnak tulajdonsága a' leszen, hogy inkább a' hadakozás' tüzét feléleszsze, hogy sem a' békesség' áldásait meggyökerecsítse, mi ennek egész elegendőséggel 's megzavolhatatlanul ellene mondhatunk; de erre egy kevéssé hosszabbatskán ki is bocsátkozunk. Jól tudja minden ember, hogy a' Bétsi Congressus, Bonaparténak Frantziaországban lett megjelenése által hirtelenül félbeszakasztott, 's néhányféle tárgyak, mellyek ott előveteltek vala, eligazítatlan maradtak. Az a' követett kötések, mellyek a' Szövetségseknek Párisban lett második versbéli megjelenések után szereztettek, 's Frantziaország' egy részének a' Szövetségés se'

regék által lett elfoglaltatva maradása, mind addig szükségtelenné tették ezen Congressusnak újabb összehgyülését, valameddig a' Frantziaországhoz formáltatott kívánságok lí nem elégítették, vagy pedig azoknak kielegítettésekre nézve ilendő bátorság nem szerzetetett, 's végre valameddig Frantziaország oly belső békességi állapotra nem helyhezietődött, hogy idegen seregek által való elfoglaltatásra ne legyen szüksége. Már most, mint halljuk, a' Szövetséges Hatalmasságok, úgy itélnék, hogy ezen időpont eljött légyen, és hogy az ő seregeik Frantziaországot November' elején oda fogják hagyni (*). Már most tehát oly környülállások között leszen Frantziaország, mint mind ezeknek az alkudozásoknak egygyik legnevezetesebb 's legkimaradhatatlanabb részese, hogy a' Congressuson, melly minden Európai Országló familiákat karjai közzé szorit (összeölel), szabadabb és feloldozottabb állapotban megjelenhet, U mint sem ha ezen Congressus mindjárt az 1815-dik esztendő után tartatott volna. —

„Ha szabad leszen némelly főbb tárgyakról is, mellyek e' Congressuson elővételődnek, vélekedésünket megmondanunk, úgy itélni mérészenlőnk, hogy egygyike ezen Congressusi hasznos és igen betses foglalatoskodásoknak a' Német Hatalmasságok' állapotja leszen, kik most, a' régi Szövetségnek feloldoztatása 's az ujnak, melly a' régi' helyébe elő állott, kevés 's nem tökéletes öszszetsatolodására nézve, igen kétséges és bizontalan környülállások között vannak. Ez ugyan magában egy igen finum és kényes foglalatosság fog lenni: hanem az arról való telyes meggyőződés, hogy ezen Congrersust a' maga foglalatosságaiban semmi magános haszonkeresés és személlyes célzások vezérteni nem fogják, hanem ez egyedül tsak annak ohajlása által fog kormányoztatni, hogy a'

közönséges békességet megfundálhassa, bátorságossá tehesse, 's állandó lábra állithassa: minden nehézségeket előszlat az ember' szemci elől. Fognak még holmi territorialis kérdések is előfordulni, mellyeket az eddigvalónál pontosabban meg kell határozni, a' milyeneknek helye leszen, név szerént, ha jól tudósittatva vagyunk, *Bavaria, Württemberg, Baden, 's Hassia* között. —

„A' *Spanyolország 's Portugalia* között lenn forgó egyenctlenkedések, ezen Congressuson visgáltatnak-meg 's igazittatnak-el. —

„Ugyan ott hasonlóképpen előfordulhatnak a' külömbkülömb vallásuak 's névszerént az Izraéliták' jusaik is, a' kik eddig, kivált Németországban, felettébb elnyomattatva voltak. —

„Lehetséges, hogy ezen Congressus még azt is fontolás alá fogja venni, hogy mindenik Hatalmasságmitsoda mennyiségű fegyveres erőt tartson. —

„Ezek lesznek néhány fő tárgyai a' Congressus' foglalatosságainak: de leszen még némely nem ily fontosok is: azonban tsak az előszámláltattak is elegendők annak megmutatására, hogy a' Congressusnak célja, békesség és nem háború, megerössítés és nem megtámadás és nem rontás leszen. Mi, szavainknak berekesztésére még egyszer előhozzuk a' mit feljebb mondánk, hogy, ha megszollittatnánk, hogy nevezünk-meg valamelly olyan időpontot, mikor a' száraz Európai népek' békességének megerössítettésére legtöbb környülállások megygyeztek, mi minden kételkedés nélkül ezen mostani időpontot neveznök-meg, melyben ezen előadásunkat a' Britannus közönség' elejébe terjesztjük.“

(*) Az Austriai Beobachter azt mondja, hogy néli igen jókorinak látszik lenni, a' mit itt a' Londoni Kurir crössit.

hogy tudniillik a Szövetséges armádák November' elején Frantziaországot oda fognak hagyni. Hisze' éppen a' fog ezen Congressuson fontolás alá vétettetni 's meghatározatni, hogy olyanok-é Frantziaországban a' környülállások, hogy a' Szövetséges seregek onnét, az elfoglalás' kezdődésétől fogva számlálván a' három esztendőknék eltélésekkor, melly a' jövő November' elején leszen, eltávozhassanak. — Még azokra a' tárgyra sem láttatik a' Beobachter a' Londoni Kurirral egészen egy értelemben lenni, mellyekről ezen izikkely végén mondja a' Kurir, hogy ezen Congressus' tanátskozásainak tárgyai lesznek).

A' Párisi *Journal des débats* nevű újság, pedig nagyon helybe hagyja a' Londoni Kurirnak felhozott okoskodásait minden tekintetben, 's azt mondja, hogy egy jó gondolkodású 's jól tudósított Frantzia se' ítélhet különbben. De egyébránt, a' mi az Európai Hatalmasságoknak a' bekesség' 's köz boldogság' megfundáltatására czélzó Szövetségről való ideájakat illeti, ezek nem a' mi századunkban kapták származásokat. Már a' jó és nagy Henrik Király egy ily közönséges Szövetségnek végrehajlásán jártatta az esztit.

Augustus' 18-dikán költ levelében ismét elő vette a' Londoni Kurir ezen tárgyat 's még közelébről kifejezte arról való gondolkodását, ekképpen szollván: —“

„Mi azt mondók tegnap, hogy sem Európában sem az Amerikai Egygyesült Státusokban nintsen legkissebb jele valamelly hadakozás' közelgetésének. Most rendre vesszük az Európai Hatalmasságokat, 's közelébről megvizsgáljuk őket, hogy kitessék, hogy lehetségesnek tartbassuk-é azt, hogy valamelyiknek java kívánhassa, hogy a' hadakozást ohajtsa

vagy annak támadására okot szolgáltatson. —

Orosz Birodalom. — „Mi indíthatná ezen birodalmat arra, hogy bekességes Systemájától eltávozzék. Tudjuk mi azt, hogy találtattak, a' kik Sándor Császárról azt erőssítették, hogy ditsőségenkapó 's próbatételekre kész ember legyen, 's azt ohajtja, hogy azt a' helytet betölthesse, melynek betöltésén Bonaparte iparkodott. De ezt csak oly emberek erőssíthették, kik a' Sándor Császár karakterét nem esmerték. Legelső és nagy külömbség e' két Fő közt az, hogy az egygyik szüntelenül mást megtámadó és erköltstelen volt, tsupa ditsőségszomjúzásból 's hódoltatás kívánásból hadat kezdett: a' másik ellenben soha megtámadó vagy hódoltató hadat nem viselt. Elébb nagyon oltalmazólag folytatta az ellene felettébb megtámadólag kezdett 's nem ő általa okoztatott hadakozást. Annak következései azonközben oly állapotba helyheztték őtet, hogy a' megtámadót maga megtámadhassa, az oltalmazási hadat megtámadó hadakozásá változtassa, 's Moskaunak felégettetését legnemesebb lelkiüsséggel a' Páris' megmentésében való részesülés által bosszúolja - meg. Mit nyerhetne Sándor Császár egy új hadakozás által? Birodalmának nagyobbitását-é? Hisze' a' nap soha le nem megy a' birodalmában! osztán hol is nagyobbitatná magát? Németország-é? Ez éppen oly nagy bolondság, mint lehetlenség lenne. Ez ellen felkelnének Austria, Prusszia, Német és Frantziaországok. A' Török birodalom lenne talám, így itélnék némellyek, igen kedves és ketsegtető falat az Oroszbirodalomra nézve; 's mint-hogy Katalin Császárnénak plánumajj voltak az Ottomanniai Porta ellen, ebből azt a' következtést tsinálták némellyek, hogy a' nevezett Császárné' Unokájának 's Örökösének is megvannak ezen plánumajj.

Mi azonközben nem tartjuk szükségesnek az ezen pont' vitatásába való beljebb bocsátkozást mind addig, valameddig ezen plánumra való hajlandóságnak nyilvánosságosabb jeleit nem látjuk a' mostaniaknál. De egyéberánt nem kéntelen-é azt minden ember látni, hogy valamint a' száraz Európai minden egyéb Hatalmasságoknak, úgy Sándor Császárnak is elég dolga lehet othon, a' mi ötet foglalatoskodtassa. Nintsenek - é sebei az utolsó hadakozásból, mellyeket be kell gyógyítani? nintsen-é szüksége arra, hogy a' szorgalmatoskodást, kereskedést elevenítse, buzdítsa, jutalmaztassa, a' mesterségeket 's tudományokat oltalmazza, 's a' pallérozódásnak a' maga végzetetlen határok közt fekvő országaira való kiterjesztézén munkálódjék? —

Pruszsia. — „Ennek legkissebb indító oka sintsen a' hadakozásra. Azon tartományoknak visszanyerése, mellyektől megfosztatott vala, 's azok a' pusztítások és inségek, mellyeknek illy sokáig kitétetve vala, arra kényszerítik őket, hogy belső állapotjára fordítsa legnagyobb figyelmét. Pruszsia' és minden egyéb nemzetek' minden napi imátságának, annak kellene lenni, hogy a' belső békeség valami módon meg ne háboríttassék. Hanem az ő Philosophusai! az ő Constitúció-kupetzei, a' kik szüntelen ezért kiáltoznak! 's az ő Metaphisikusai! —

Austria. — „Minden Európai Hatalmasságok között Austriának kell a' hadakozásra legkevesebbé hajlandónak lenni, 's ő az, a' ki abból magának legkevesebbé hasznót hajthatna. Austria, a' sok terhes és hosszszas inségek után már most minden boldogságának 's elvesztett tartományának, Olasz Országnak 's Tyrolisnak, birtokában lévén, 's Belgiumnak elvesztése által vallott kára Velenzében vissza térítettvén, egész gondját 's minden ohajtásait oda fordítani kéntelenítettik, hogy ötöt a' sokáig tartó 's

állandó békeség oly állapotba helyeztesse, hogy szélesen kiterjedő tartományainak boldogságát megerössithesse. Ez egy nemes és hatalmas birodalom. A' viszontagságok között egygyesség uralkodik benne; a' szerentséllenségekben állhatatos magaviseletű és tiszteletre érdemes Monarkhájához, jó és rozsz napokban hűséges; egy olly birodalom, melyre a' Státusok' emberei bámulással, 's az emberbarát és minden jó hazafi 's szeretettel 's betsülettel tekint! Austriához, mint a' békeség' legbuzgóbb szószollójához, úgy bizhat Európa. —

Frantziaország. — Ezen ország minden tekintetben a' legfontosabb. Európa' közepén lévén helyeztetve, néki szükségesképpen minden körülettefekfekvő országokhoz befolyásának kell lennie több vagy kevesebb mértékben. De ez még se' okoz nékünk semmi afféle félelmet, mint némely írónak okozott, a' kik azt szeretnék elhiteni véllünk, hogy Frantziaországnak most sints' kedvesebb gondolkozása annál, hogy azt a' természeteti hatalmat, melyre egyszer eljutott vala, ismét vissza kaphassa. Mi erre tsak azt jegyezzük-meg, hogy ezen gondolat nyilvánosságos lehetellenség lévén, mi hisszük, hogy ez a' Frantziaországlószék' tagjai közzül egynek elméjében is meg nem fog soha fordulni. Azok, a' kik véllünk ellenkezőképpen itélnék, nem látják vagy nem akarják látni azt a' külömbséget, mely a' Frantziának mostani periodussok 's az előbbeni között találtatott. Frantziaország akkor egy olly ember' despotai Országlása alatt állott, kinek esze kedve tsak ditsősségből, tsak ditsősség-szomjuzásból állott; tsak hadakozás és rontás voltak azon elementumok, mellyekben ő élőködhetett; sem ő nem jó volt a' békeségnek, sem néki a' békeség; az ő hatalma igen új; 's kívánságai igen ürcssek valának arra, hogy ő békeséges esztendőkhben sokáig

fennállhasson. Az ő czélzásának annak kellett lenni — és mi nem is erőssítjük azt, hogy ez az ő környülállásai között politikátlan lett volna — éppen mint a' *Negyedik Henrikének*, hogy a' maga alattvalóit a' külső Országokkal való bajlódásba elegyítse. A' mostani periodus ellenben a' Monárkhák' kívánságaikban semmi efféle hijánosságot, és semmi afféle kéntelenséget nem mutat elő, melyre nézve a' nemzetnek külső hadakozás által kellene dolgot adni. Mi a' régi Legitimus Törököt a' thronusra vissza tettük, 's megőriztetésére 's megerősítetésére Képviseleti Systemát adottunk neki, mellyel ő ezelőtt nem birt. Tizennyoltzadik Lajosban éppen oly erősségeknek kell a' békességre való vágyodásoknak lenni, mint Bonapartéban a' hadakozásra valók voltak; 's ha a' két Kamarákra vetjük szemünket nem lehet által nem látnunk, hogy ennek mind személyes mind közönséges java kívánnya a' jelenlévő állapotnak megerősítetődését. Kétségenkívül való dolog, hogy mint másutt mindenütt úgy Frantziaországban is lehetnek békétlenkedő emberek; sőt lehetnek olyanok is, kik oly keveset gondolnak a' világ' tsendességével, hogy panaszkodnak az Usurpátornak levette-tétséért: de ezek sokkal kevesebb számmal találhatunk, hogy sem valóságos félelmet okozhatnának. Való az is, hogy a' Királynak másodszori visszaállítatásától fogva itt-ott támadási mozgások mutaták magokat: de ezek semmi nagy rázkodást nem okoztak az Országlásnak, 's lehetetlen tagadni, hogy a' tsendességnek megerősítettése kivált az utóbb lefolyt czetendőben, szembetűnő lépcsékek eltávozása már most, minden jelek szerént, a' Státus' tsendességének minden veszedelme 's megháborittatása nélkül megsejtik.

Britanniai Birodalom. — Né-

ünk nem nagy baj megmutatni azt, hogy Nagy Britannia a' hadakozást nem kívánja 's nem is kívánhatja. De mikor is kívánta ő azt? Az ő utóbbi hadakozásai mind kényszerített háborúk voltak. Ő azokat se' betsülettel se' bátorsággal el nem kerülhette. De az ő mostani Uri állapotjában a' hadakozás nem tsak nem kívánatos dolog, hanem valóságos szerentsétlenség 's átok lenne reá nézve. Az ő egész politikája, parlamentumának minden tanátkozásai, Országlöszékének minden munkalodásai, oda czéloznak, hogy ezen békesség, melynek megszerzésében ő oly nagyon részesült, sokáig és hasznosan megtartathassék. Valamint az ő boldogsága minden másokénak, úgy minden másoké az ővének elősegélője, melyről minden nemzetek úgy meggyőződve vagynak, hogy egy sints köztük a' ki Nagy Britanniaival szíves barátságban ne' éne.

„A' mi Spanyol, Portugallia országokat, Belgiumot, Siciliát, Svétziát 's Dániát, és az apróbb Német Státusokat illeti, ezekről nem is szözlünk, mivelhogy ezektől egygyiktől se' lehet mind addig felni, míg az öt nagy Hatalmasságok politikája a' leszen, hogy a' békesség Európában meg ne háborittassék.

Spanyol Ország.

Oly hír szárnyalt Madridban, hogy Gen. Osorio, ki a' Chiliben S. Martín által egészen semmivé tételtt Spanyol armádát vezérelte, hadi ítélőszék eléjébe fog állittatni. — Generális Morillótól, a' Venecuelai Kir. fő vezértől, oly tudósítások érkeztek Madridba, hogy küldjenek néli segítséget, különben hasznát nem veheti az insurgenscen nyert győzedelmeinek. Mint hallik, a' Meksikói Vice-Király is 3000 emberekből álló segítséget kér, hogy Vera-Cruz és Meksikó között a' közösülés' útját megötmalmazhassa.

A' Spanyolok és Anglusok között az a' kedveltén történet fordult elő a' tengeren, hogy Eclipse nevű Anglus Brigget, melly a' Kapitány *Wormington* vezérlése alatt St. Domingo felé evezett, 's annak üregében néhány ágyuk feküdtek tajga nélkül, a' Spanyolok elől találván, elfogták, 's a' kapitányt vasra vervén *Sant Domingo* városába vitték, 's tömlőtzebe teték, és azaz vádolják, hogy az Insurgenscknek akarta vinni az ágyukat.

E s z a k i A m é r i k a.

Az aszszonyoknak is két szobájok van (így folytatja szavait az Orosz utazó *Swinin*) egygyik nappali, másik háló szoba; ezek is minden szükséges butorokkal, ágyhellyett szolgáló almáriumokkal, asztalokkal, nyugvó kanapékkal 's egybekkel megrakattatva: A' hajós Kapitány, emberei, 's a' hajó' inzsínörje számára, a' hajó' oránál találtatnak alkalmatosságok. A' konyhájokban nem tsak tisztaság, hanem minden jó rend uralkodik; minden nap' főznek sütnék benne legalább 150 ember' számára; ez a' sütés főzés is mind a' gőz' melegivel esik. Oly gazdagság uralkodik ezen gőz-hajókon, hogy a' legkényesebb 's vállogatosabb ember is bajosan érezhetné valami fogyatkozását. Nem látni benne egyebet ezüst, bronz, tükör 's veres fa készületeknél. Bőségek van legjobb borok, minden nyálkság, sütemény, 's nyárban fagyalt 's egyéb effélék' dolgában. Mikor egy alkalmatossággal (így szoll az író) a' *Hudson* vizén egy ily hajón által mentem, megtudakoztam, hogy a' rajta lévő egész tereh miből álljon, 's találtam rajta 8 nagy terhes szekeret, 29 lovat, 106 embert, és sok egyéb bagázsiát. Az igen mély, igen széles; és nagyon sebes vizeken, a' hol minden hídaknak építettése lehetetlen, nagyon jó hasznokat lehet

venni ezen hajóknak. Már oly másinákat is találtak, mellyek ezen hajóknak elejéhez foglaltatván, az oly vizeken is utat törnek magolnak, a' mellyek némelykor be szoktak fagyni."

A' Bostoni újságlevelek annak megmutatására, hogy Spanyolország minden hadakozás nélkül oda fogja a' Floridákat az Egyesült Státusoknak engedni, ekképpen szoll: — „Jól érzi Spanyolország mind azt, hogy a' Floridákat erőszak által az Egyesült Státusok ellen maga meg nem oltalmazhatja, mind pedig azt, hogy az Európai Hatalmasságokat reá nem fogja arra vehetni, hogy Amerika ellen a' Floridákért keresztes hadat indítsanak; 's ezen okokra nézve örvendő, ha egy jó summát kaphat azon tartományokért, mellyeket különben is elvesztene.

B é t s.

September 1-ső napján a' 295 számú *Series* jött-ki a' Státus' intereszes régi Obligatziójinak sorvonásában.

Ez Genuában tett adósságokról szóló Obligatziókat foglal magában.

Tudományos Jelentés.

„*Topographia Oppidi Miskoltz Historico Medica.* Auctore *Samuele Benkő*, Phil. et Medicinæ Doctore, Inelyti Comitatus Borsod Physico Ordinario. Denuo edita cura *Josephi Szathmáry* Medicinæ Doctoris.“ Miskoltzini, Typis *Michaelis Szigethy*, Caes. Regii Privileg. Typographi. Anno 1818.

Találtatik: Miskoltzoni magánál az Auctor úrnál. Pesten: *Tabuláris Prokátor T. Szűts Ábrahám* úrnál, a' Széputzában 496. szám alatt. Bétsben a' *Magyar Ujság Hivatalnál*.

Az ára Váltó Tzedulában 2 forint.

Száz forint huszas pénzért, adtak Váltó czedulában: —
 September' 1-ső napján 226½ — 2-dikán 225¾ — 3-dikán 224½ — forintot.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

A' közelébb múlt Pesti vásárról azt jelenti az oda való Polgári Kereskedőség' tudósítása, hogy Hazai termék igen kevés volt, 's kevéssége mellett is igen rosszszül kelt. A' köz betsű fabrikai szerzeményeknek nagy kelete volt. Általában véve, ez a' nagyon középszerű vásárok közé számíltathatik.

A' termékek' piatzi közép árának ezen vásárbéli laistroma: —

Gyapjú *Mászája.*
Egynyírésű nemesített (huszas pénzben)
120—150 for

	<i>Bétsi betsű forint.</i>
Nemesített téli	160—180
Nemesített nyári	120—150
Középszerű	100—120
Zigara	105—120
Magyar	60—95
<i>Viasz.</i>	
Sárga Viasz.	270—300
<i>Dohány.</i>	
Döbrei	40—50
Szegedi	30—45
Debreczeni	32—58
Pétsi	15—28
<i>Zstradék.</i>	
Tehénvaj	90—100
Zsír	80—90
Szalonna	85—90
Háj	110—120
Olvasztott Fagyú	80—85
<i>Pálinka.</i>	
Szilvapálinka	14—55
Fo'pálinka	18—20
Törkölpálinka	23—26
<i>Bor.</i>	
Budai ó veres	35—80
Eudai új veres	12—20
Budai ó fejeér	35—80

	<i>forint.</i>
Budai új fejeér	—
Mezőföldi bor	12—20
<i>Bőrök.</i>	
Ökörbőrj	7—15
Tehénbőr	45—50
Borjú bőr	54—36
Ló bőr	5—6
Juh bőr	14—15
<i>Külömbfélék.</i>	
Hamúzsír	4—5
Széksó	24—28
Reptze olaj	25—30
Lenmag olaj	65—74
Apatini Kender	70—80
1 Köből Gubats	30—35
	14—18

H í r a d á s.

Melly által a' Tit. Publicumnak tudára adatik, hogy Tek. Zemplény Vármegyében helyezettett Talya Városában lakó Jantho Sándor úr a' fent tisztelt Vármegyében a' Zombori határban egy leg jobb móddal reducalt 100 ember kapás, ép és a' leg jobb helyen Délre feküvő, egy felől Esterházy ő Hertzegsége más felől a' Tek. Otsváry úrak szabad Szölejek szomszédságába, és az Ország út mellett Mád Városához igen közel lévő örökösen aquiralt szabad Szölejét, a' melly alatt köből épült borház is vagyon sajtóval egygyütt, el-adóvá teszi azon okon, mivel a' fent környül irt Szölot áruba botsátott úr lakó határjában inkább keze ügyébe lévő Szölot kíván szerezni.

A' kinek tehát ezen fent irt Szölotnek megvétélére kedve lenne 1-ső Octoberig tessék magát az eladó úrnál jeleníteni, mert ha hogy 1-ső Octoberig el nem kél, tehát 1-ső Novemberbe éppen Szüret alatt Mád Városába a' Bál-házba estvéli három órakor Licitatio által fog el adattatni.